

YÖNETMELİK

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığından:

HAYVANLARDA SOY KÜTÜĞÜ VE ÖN SOY KÜTÜĞÜ

ESASLARI HAKKINDA YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; damızlık amaçlı hayvanların yetiştirilmesi, kayıt altına alınması ve hayvan ıslah çalışmalarının yürütülmesini sağlamak üzere soy kütüğü ve ön soy kütüğü sistemini oluşturmaktır.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik; sığır, koyun, keçi, manda ve arı yetiştiriciliğinde soy kütüğü ve ön soy kütüğü sisteminin gerektirdiği kayıtlar ile verilerin depolanması, değerlendirilmesi, değerlendirme sonuçlarının yayınlanması, ıslah programı, belgelendirme ve ıslahla ilgili yapılacak iş ve işlemleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununun 10 uncu maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında;

a) Bakanlık: Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığını,

b) Birlik: Her türden hayvan için ıslah esas olmak üzere yetiştirme, pazarlama faaliyetlerini gerçekleştirmek amacıyla gerçek ve tüzel kişiliği haiz yetiştiriciler ile kurum ve kuruluşların il bazında oluşturdukları yetiştirici birliklerini,

c) Damızlık: Irkına, tipine ve verimine özgü özellikleri gösteren vasıflı ve damızlık belgeli hayvanları,

ç) Damızlık belgesi: Ana ve babası bilinen ve kayıt sisteminde kayıtlı damızlık hayvanlara verilen belgeyi,

d) Islah programı: Türkiye koşullarına uyumlu kaliteli damızlıklar elde etmek amacıyla ulusal veya bölgesel olarak planlanan ıslah çalışmalarını düzenlemek ve yönlendirmek amacıyla yapılan çalışma planını,

e) İl müdürlüğü: Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüklerini,

f) Kayıt sistemi: Hayvansal üretimin ve/veya ıslah programının gereği, toplanması öngörülen bilgilerin kaydedildiği, depolandığı ve değerlendirildiği tür bazında tutulan kayıt ortamını,

g) Merkez birliği: İl yetiştirici birliklerinin bir araya gelerek oluşturdukları ve faaliyetleri tüm yurdu kapsayacak şekilde her türden hayvan için ayrı kurulmuş merkez birliklerini,

ğ) Ön soy kütüğü: Sadece yetiştirme kayıtları tutulan işletmelerde mensup olduğu ırkın özelliklerini taşıyan hayvanlar için oluşturulan kayıt sistemini,

h) Soy kütüğü: Yetiştirme ve verim kayıtları tutulan işletmelerde mensup olduğu ırkın özelliklerini taşıyan hayvanlar için oluşturulan kayıt sistemini,

ı) Yetiştirici: Hayvanların mülkiyet hakkını üzerinde bulunduran gerçek veya tüzel kişiyi,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Yetki, Başvuru ve Denetleme

Yetki

MADDE 5 – (1) Soy kütüğü ve ön soy kütüğü çalışmaları aşağıda belirtilen kuruluşlar tarafından yürütülür:

a) İllerde; il müdürlüğü ve/veya birliklerin kurulduğu illerde, merkez birliğine üye ve merkez birliği aracılığıyla Bakanlıktan yetki almış olan birlik,

b) Ülke genelinde; Bakanlık ve/veya Bakanlıktan yetki almış merkez birliği.

(2) Soy kütüğü ve ön soy kütüğü sisteminin gerektirdiği tüm işlemler; soy kütüğüne kayıtlı işletmelerde birlikler, ön soy kütüğüne kayıtlı işletmelerde il müdürlükleri ve/veya birlikler tarafından yapılır.

(3) Bakanlık, birliklere teknik hizmetler, sağlık hizmetleri ve eğitim konusunda gerektiğinde ayni ve nakdi destek sağlayabilir.

Başvuru

MADDE 6 – (1) Soy kütüğü ve ön soy kütüğü sistemini yürütmek isteyen birlikler, içeriği merkez birliklerince belirlenen başvuru dosyasını hazırlayarak merkez birliğine müracaat eder. Merkez birliği en geç otuz işgünü içerisinde incelemesini yapar. Uygun görmemesi durumunda birliğe gerekçeli yazılı cevap verir. Uygun görmemesi durumunda onay için birlik adına Bakanlığa başvurur. Bakanlık başvuruyu inceler ve en geç on beş işgünü içerisinde cevaplar.

(2) Bakanlık tarafından başvurunun uygun bulunması durumunda il müdürlüğü bilgilendirilir.

(3) Soy kütüğüne kayıtlı olmak isteyen yetiştirici, birliğe müracaat eder. Birlik kuruluş belgesindeki koşulları taşıyan, asıl veya geçici üye olan her yetiştirici ve işletmesindeki tüm hayvanlar soy kütüğü kapsamındadır.

(4) Kamu kurum ve kuruluşlarına ait hayvanlar soy kütüğü kapsamına alınacak ise üyelik şartı aranmaz. Bu kapsamdaki iş ve işlemler, merkez birliği ile yapılacak protokolle belirlenir.

(5) İşletmesini ve hayvanlarını ön soy kütüğüne kayıt ettirmek isteyen yetiştiriciler, yetkili kuruluşlara müracaat eder, uygun görülenler sisteme dâhil edilir.

(6) Ülke içerisinde, suni tohumlama ve embriyo transferi yapılan her sığır ve sığırnın sahibi yetiştirici soy kütüğü veya ön soy kütüğüne kaydedilir.

Denetleme

MADDE 7 – (1) Soy kütüğü çalışmalarına yetki verilen merkez birliği Bakanlık tarafından, birlik ise merkez birliği ve/veya Bakanlık tarafından denetlenir. Kurallara ve taahhütlerine uymayanlar yazılı olarak uyarılır. En

geç üç ay sonra yapılan denetimde uymamanın devamı durumunda soy kütüğü çalışmalarını yürütme yetkisi geri alınır. Birliğin yetkisinin alınması durumunda soy kütüğü çalışmaları iptal edilir ve tüm işletmeler ön soy kütüğü kapsamına alınarak, çalışmalar il müdürlüğüne yürütülür.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Genel Hususlar

Kayıt

MADDE 8 – (1) Suni tohumlama ve embriyo transferi yapılan her sığır ve işletmesi ile ülke içerisinde yapılan tüm suni tohumlama ve embriyo transferi bilgileri soy kütüğü ve ön soy kütüğü sistemine kayıt edilir.

Belgelendirme

MADDE 9 – (1) Ferdi, koloni, sürü bazında hayvanların satılması halinde yetiştiricinin birliğe talebi üzerine; içeriği ve şekli Bakanlık tarafından belirlenen damızlık belgesi verilir. Birlik olmayan illerde talep, il müdürlüğü üzerinden merkez birliğine yapılır. Bakanlıkça belirlenen kriterlere sahip olmayan hayvanlara damızlık belgesi düzenlenmez.

(2) Belge ücreti, Bakanlığın uygun görüşü ile merkez birliği tarafından belirlenir.

Bildirim

MADDE 10 – (1) Hayvanın başka bir şahsa satılması durumunda hayvan sahibi ve alıcısı tarafından; kesilmesi, ölmesi gibi sürü dışına çıkması durumlarında hayvan sahibi tarafından bir ay içerisinde soy kütüğü ve ön soy kütüğü sistemine işletilir.

Soy kütüğü

MADDE 11 – (1) Soy kütüğü, asgari aşağıdaki konu ve faaliyetleri içerir:

- a) Tanımlama,
- b) Soy bilgileri,
- c) Islaha konu olabilecek özellik ve bilgileri,
- ç) Üremeye esas bilgiler,
- d) Sürüden ayrılma bilgileri,
- e) Veri tabanı oluşturulması ve verilerin depolanması,
- f) Verilerin değerlendirilmesi ve sonuçların yayınlanması,
- g) Islah programı,
- ğ) Damızlık belgesi verilmesi.

(2) Soy kütüğü ve soy kütüğü içerisinde ıslah programı kapsamındaki verilerin toplanması ile ilgili tüm iş ve işlemler merkez birliği tarafından yürütülür.

Ön soy kütüğü

MADDE 12 – (1) Ön soy kütüğü, asgari aşağıdaki konu ve faaliyetleri içerir:

- a) Tanımlama,
- b) Soy bilgileri,
- c) Üremeye esas bilgiler,
- ç) Sürüden ayrılma bilgileri,
- d) Veri tabanı oluşturulması ve verilerin depolanması,
- e) Verilerin değerlendirilmesi ve sonuçların yayınlanması,
- f) Damızlık belgesi verilmesi.

Tanımlama

MADDE 13 – (1) Hayvanlar, ait oldukları türün özelliklerine göre ferdi, sürü veya koloni bazında tanımlanır.

Sığırlarda ıslaha konu olacak asgari özellik ve bilgiler

MADDE 14 – (1) Sığırlarda asgari aşağıdaki özellik ve bilgiler aranır:

- a) Her bir ineğin verdiği süt miktarı ve ıslah programı kapsamındaki ineklerde sütün içeriği (yağ, protein ve benzeri) belirlenir. Islah amaçlarındaki değişiklik ve piyasa talepleri doğrultusunda Bakanlıkça diğer verim veya özellikler eklenebilir.
- b) Soy kütüğüne kayıtlı ineklerde süt verim kontrolü yapılır.
- c) İllerde süt verim kontrollerini yapma yetkisi Bakanlık tarafından soy kütüğü sistemini yürütmeye yetkili kılınan birliğe aittir.

Veri tabanı

MADDE 15 – (1) Veri tabanı, Bakanlık tarafından yetki verilmiş merkez birliği tarafından oluşturulur.

- (2) Soy kütüğü ve ön soy kütüğü sisteminde tutulan tüm kayıtlar merkez birliğinde depolanır.
- (3) Veri tabanından Bakanlık yararlanabilir.
- (4) Veri tabanı oluşturulması ve geliştirilmesinde Bakanlık destek verebilir.

Verilerin değerlendirilmesi

MADDE 16 – (1) Soy kütüğü ve ön soy kütüğü sistemindeki tüm kayıtlar, yapılacak ıslah ve Bakanlık ve/veya merkez birliğinin belirleyeceği diğer çalışmalarda kullanılmak üzere değerlendirilir.

- (2) Verilerin değerlendirilmesine ve damızlık değer tahmini yapılması veya yaptırılmasına Bakanlık ve/veya merkez birliği yetkilidir.

Islah programı

MADDE 17 – (1) Ülkesel ıslah programları, Bakanlık ve merkez birliği tarafından hazırlanır. Islah programları Bakanlık tarafından onaylandıktan sonra tür bazında hazırlanacak talimatla uygulamaya konulur.

(2) Islah programlarında yapılacak her türlü değişiklik Bakanlığın onayına sunulur.

(3) Islah programlarında; ıslah amacı, sürü büyüklüğü, kayıtlı sürü büyüklüğü, programın süresi, faaliyet planı ve diğer teknik detaylar belirlenir.

(4) Bir ıslah programı kapsamındaki popülasyonda birden fazla kuruluş ıslah programı yürütemez.

(5) Bakanlık uygulamayı izlemek ve programdan sapma olması durumunda yazılı uyarıdan altı ay sonra yapılacak denetimi takiben onayını geri çekebilir.

(6) Sığırlarda ıslah programını yürütecek kuruluşlar, sperma üretme istasyonuna sahip veya bir sperma üretme istasyonu ile sözleşme yapar.

(7) Islah programı kapsamındaki sığırlar soy kütüğüne kayıtlı olmalıdır.

(8) Sperma üretme istasyonuna sahip olup boğalarını test etmek isteyen kuruluş, merkez birliği ile işbirliği protokolü yapar.

Damızlık belgesi

MADDE 18 – (1) Soy kütüğü ve ön soy kütüğüne kayıtlı hayvanların satılması durumunda, damızlık belgesi verilir.

(2) Damızlık belgesi düzenleme ve onaylama yetkisi, Bakanlık ve/veya merkez birliğine aittir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Talimatlar

MADDE 19 – (1) Bakanlık;

a) Tür bazında damızlık belgesinin şekil ve içeriğini,

b) Tür bazında doğum, çoğalma, tohumlama, embriyo transferi ve çiftleştirmeye ilişkin bilgilerle ilgili çalışmaların usul ve esaslarını,

c) Tür bazında sürüden ayrılma bilgileri ile ilgili çalışmaların usul ve esaslarını,

ç) Islaha konu olabilecek özellik ve bilgiler ile bunlarla ilgili yapılacak çalışmaların usul ve esaslarını,

d) Soy kütüğü ve ön soy kütüğünde yer alması gereken asgari soy bilgilerinin neler olacağını,

e) Soy kütüğü ve ön soy kütüğüne girecek işletme ve hayvanlarla ilgili kriterler ve yetiştiricilerin uyacakları hususları,

çıkacağı talimatlarla belirler.

İdari yaptırımlar

MADDE 20 – (1) Soy kütüğü ve ön soy kütüğünde kayıtlı hayvanlarla ilgili Bakanlıkça belirlenen esaslara aykırı olarak sahte belge düzenleyenlere, sunanlara veya belgede tahrifat yaparak ilgilileri yanıltanlara, 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununun 36 ncı maddesinin birinci fıkrasının (h) bendi hükmü uygulanır.

(2) Hayvanın başka bir şahsa satılması, kesilmesi, ölmesi gibi sürü dışına çıkması durumlarını bir ay içerisinde soy kütüğü ve ön soy kütüğü sistemine işletmeyen hayvan sahipleri veya alıcıları hakkında 5996 sayılı Kanunun 36 ncı maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendi hükmü uygulanır.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 21 – (1) 6/12/2001 tarihli ve 24605 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Hayvanlarda Soykütüğü ve Önsoykütüğü Esasları ile Çalışma Usulleri Hakkında Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 22 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 23 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı yürütür.